

Občanské průkazy

Občanský průkaz je povinen mít občan České republiky, který dosáhl věku 15 let a má trvalý pobyt na území České republiky. Občanský průkaz může mít i občan, jehož svéprávnost byla omezena.

Občanský průkaz lze na žádost vydat i občanovi mladšímu 15 let nebo občanovi, který nemá trvalý pobyt na území České republiky.

Jaké typy občanských průkazů se vydávají

- **občanské průkazy se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem** občanům mladším 15 let s dobou platnosti na 5 let, občanům starším 15 let s dobou platnosti na 10 let a občanům starším 70 let s dobou platnosti na 35 let,
- **občanské průkazy bez strojově čitelných údajů:**
 - s dobou platnosti na **6 měsíců**, jestliže nelze vydávat občanské průkazy se strojově čitelnými údaji, protože došlo k technické závadě na zařízení zabezpečujícím jejich výrobu nebo ke katastrofě či jiné mimořádné události,
 - s dobou platnosti na **3 měsíce**, jestliže o něj požádá občan bezprostředně po nabytí českého státního občanství,
 - s dobou platnosti na **1 měsíc** na žádost občana **pouze** v případě, že občan potřebuje občanský průkaz v souvislosti s **výkonem volebního práva**.

Všechny typy občanských průkazů lze použít k cestě do států Evropské unie.

[Informace k elektronickým funkcím občanských průkazů.](#)

Kdo a za jakých podmínek

O vydání občanského průkazu žádá:

- občan starší 15 let; předložením žádosti a dokladů potřebných pro vydání občanského průkazu může pověřit jinou osobu, která se nemusí prokazovat plnou mocí (pokud se občan rozhodne, že pro účely vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem využije fotografii a podpis vedené v informačním systému evidence občanských průkazů nebo v informačním systému evidence cestovních dokladů a od vydání dokladu, pro jehož účely byly pořízeny, neuplynula doba delší než 1 rok a nedošlo k podstatné změně podoby),
- za občana mladšího 15 let jeho zákonný zástupce. Místo zákonného zástupce může žádost podat pěstoun, osoba, které byl občan mladší 15 let svěřen do péče, nebo ředitel zařízení pro výkon ústavní výchovy anebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, která pečují na základě soudního rozhodnutí o občana mladšího 15 let; tyto osoby připojují k žádosti souhlas zákonného zástupce s jeho úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže zákonný zástupce vyjádřil svůj souhlas a žádost podepíše před zaměstnancem Ministerstva vnitra nebo zaměstnancem obce zařazeným do obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u něhož se žádost podává. Souhlas zákonného zástupce se nevyžaduje, pokud je jeho opatření spojeno s překážkou těžko překonatelnou,

- za občana, jehož svéprávnost je omezena tak, že není způsobilý požádat o vydání občanského průkazu, podává žádost opatrovník nebo jiný zákonný zástupce, pokud mu nebyl opatrovník ustanoven,
- za občana staršího 15 let může o vydání občanského průkazu požádat rovněž člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem.
- **Upozornění**

Jedná-li se o vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem, je nutná při podání žádosti osobní přítomnost občana, jemuž bude občanský průkaz vydán, z důvodu pořizování jeho fotografie a podpisu.

Každý, kdo žádá o vydání občanského průkazu, **je povinen prokázat svou totožnost.**

Jak a kam se obrátit

Občan může požádat o vydání občanského průkazu u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze u kteréhokoliv úřadu městské části **Prahy 1 až 22**. Od 1. ledna 2016 došlo ke změně příslušnosti pro vydání občanského průkazu (došlo ke zrušení místní příslušnosti podle trvalého pobytu občana). Vydávajícím úřadem bude ten obecní úřad obce s rozšířenou působností, u něhož občan podá žádost o vydání občanského průkazu.

V případě vydávání občanského průkazu ve **zkrácené lhůtě** (v pracovních dnech do 24 hodin nebo do 5 pracovních dnů) je vydávajícím orgánem **rovněž Ministerstvo vnitra**. Žádost o vydání občanského průkazu ve zkrácené lhůtě lze podat u Ministerstva vnitra nebo u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze u kteréhokoliv úřadu městské části Prahy 1 až 22. Upozorňujeme, že občanský průkaz vydávaný do 24 hodin lze převzít pouze u Ministerstva vnitra.

Pokud má občan digitalizovanou **fotografii a podpis** v evidenci občanských průkazů nebo v evidenci cestovních dokladů a od vydání dokladu, pro jehož účel byly pořízeny, neuplynula doba delší než **1 rok** a nedošlo k podstatné změně podoby, **může podat žádost** o vydání občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem i v **elektronické podobě**. Tato žádost se zasílá obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností na stanoveném formuláři* prostřednictvím datové schránky; není-li doručena prostřednictvím datové schránky, musí být opatřena uznávaným elektronickým podpisem.

* Přístup k tomuto formuláři je v části [Formuláře](#).

Převzetí občanského průkazu

- občanský průkaz převezme občan u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého byla podána žádost o vydání občanského průkazu; občanský průkaz se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem vydávaný ve lhůtě 30 dnů lze za správný poplatek převzít i u jiného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který občan uvede v žádosti;
- občanský průkaz vydávaný ve zkrácené lhůtě (v pracovních dnech **do 24 hodin**) lze převzít **pouze u Ministerstva vnitra**;

- občanský průkaz vydávaný ve zkrácené lhůtě (**do 5 pracovních dnů**) lze převzít **u obecního úřadu obce s rozšířenou působností**, u kterého byla podána žádost o vydání občanského průkazu **nebo u Ministerstva vnitra**;
- vyžaduje se osobní převzetí občanského průkazu občanem, jemuž se vydává, nebo jeho zákonným zástupcem anebo například pěstounem, jedná-li se o dítě ve věku do 15 let;
- za občana, jehož svéprávnost je omezena tak, že není způsobilý požádat o vydání občanského průkazu, přebírá a převzetí občanského průkazu svým podpisem potvrzuje opatrovník;
- za občana staršího 15 let může občanský průkaz převzít člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem;
- při převzetí občanského průkazu si občan zadá bezpečnostní osobní kód, který slouží k autentizaci držitele při fyzickém prokázání jeho totožnosti;
- občan může při převzetí občanského průkazu nebo kdykoli poté u kteréhokoli obecního úřadu obce s rozšířenou působností zadat identifikační osobní kód a deblokační osobní kód pro účely aktivace identifikačního certifikátu; (identifikační osobní kód slouží k přístupu k identifikačnímu certifikátu a je využíván při vzdálené autentizaci držitele a k přístupu k identifikačním údajům držitele; deblokační osobní kód slouží k odblokování přístupu k identifikačnímu certifikátu);
- bezpečnostní osobní kód, identifikační osobní kód a deblokační osobní kód při převzetí občanského průkazu nezadává občan mladší 15 let, občan, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není způsobilý požádat o vydání občanského průkazu, nebo občan, kterému brání zadat kód překážka těžko překonatelná.

Co předkládáte

Jedná-li se o vydání **občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem**:

- doklady stanovené zákonem (viz níže), popřípadě další doklady osvědčující skutečnosti potřebné k odstranění případných rozporů zjištěných při zpracování údajů uvedených v žádosti s údaji vedenými v registru obyvatel, v evidenci obyvatel anebo v evidenci občanských průkazů nebo v evidenci cestovních dokladů,
- nepodává se vyplněná žádost na úředním tiskopisu, protože žádost se všemi potřebnými údaji vytiskne úředník a občan potvrdí podpisem jejich správnost a úplnost.

Fotografii lze za účelem vydání **občanského průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem** pořídit dvěma způsoby:

1. u obecního úřadu obce s rozšířenou působností; fotografii pořizuje úředník při podání žádosti,
2. u fotografa, který ji elektronicky zašle prostřednictvím datové schránky Ministerstva vnitra obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, u něhož požádáte o vydání občanského průkazu.

Jedná-li se o vydání **občanského průkazu bez strojově čitelných údajů**:

- vyplněnou žádost o vydání občanského průkazu;
- dvě fotografie,
- doklady stanovené zákonem (viz níže), popřípadě další doklady osvědčující skutečnosti potřebné k odstranění případných rozporů zjištěných při zpracování údajů uvedených v žádosti s údaji vedenými v registru obyvatel, v evidenci obyvatel anebo v evidenci občanských průkazů nebo v evidenci cestovních dokladů.

Fotografie musí mít tyto náležitosti

- *Má hladký povrch a je v černobílém nebo barevném provedení, je obdélníkového tvaru o rozměrech 35 mm x 45 mm, postavená na kratší stranu, s rovnými nebo zaoblenými rohy s poloměrem $r = 3 \text{ mm} \pm 0,5 \text{ mm}$, o tloušťce od 0,13 mm do 0,27 mm.*
- *Zobrazuje hlavu a horní část ramen zobrazované osoby, a to v předním čelném pohledu. Pohled zobrazované osoby směřuje do objektivu.*
- *Odpovídá podobě zobrazované osoby v době podání žádosti. Pohled přes rameno, pootočená nebo nakloněná hlava nejsou přípustné. Zobrazovaná osoba musí mít neutrální výraz a zavřená ústa, oči musí být otevřené a nesmí být překryté vlasy. Brýle osoby na fotografii nesmí zakrývat oči a vytvářet odlesky. Pokrývka hlavy z náboženských nebo zdravotních důvodů nesmí na obličej vytvářet stíny.*
- *Mezi horním okrajem hlavy a horním okrajem fotografie je vzdálenost minimálně 2 mm. Výška obličejové části hlavy, která je tvořena vzdáleností od očí k bradě, je minimálně 13 mm.*
- *Pozadí za zobrazovanou osobou je bílé až světlemodré, popřípadě světlešedé barvy, přičemž je přípustný plynulý přechod těchto barev. Fotografie je bez odlesků, které by skryly nebo výrazně změnily charakteristické identifikační znaky osoby, jimiž jsou zejména tvar a umístění obočí, očí, nosu, úst, brady a celkový tvar obličeje. Nelze provádět retuše ani jiné úpravy negativu ani pozitivu fotografie, popřípadě digitální fotografie osoby, ani jejího tisku.*

Doklady předkládané k vydání občanského průkazu

Doklady musí být předloženy v originále, ověřeném opise nebo ověřené kopii.

K vydání prvního občanského průkazu občanovi, který má trvalý pobyt na území České republiky, se předkládá:

- rodný list,
- doklad o státním občanství občana, vzniknou-li důvodné pochybnosti o tomto údaji. Nemá-li žadatel o vydání prvního občanského průkazu takový doklad, ověří obecní úřad obce s rozšířenou působností, u kterého podává žádost o vydání prvního občanského průkazu, na jeho žádost státní občanství občana u úřadu příslušného k jeho vydání.

K vydání prvního občanského průkazu po ukončení pobytu v cizině anebo po nabytí státního občanství, nebo občanovi, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, se předkládá:

- rodný list; to neplatí v případě, kdy občan žádá o vydání prvního občanského průkazu bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti na 3 měsíce bezprostředně po nabytí státního občanství,
- doklad o státním občanství občana, jemuž má být vydán občanský průkaz.

K vydání prvního občanského průkazu občanovi, jehož svéprávnost byla omezena, se předkládá

- rodný list občana, jemuž má být občanský průkaz vydán,
- rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti občana,
- občanský průkaz opatrovníka nebo jiného zákonného zástupce, a jde-li o opatrovníka, doklad o ustanovení opatrovníkem; je-li opatrovníkem právnická osoba, předloží doklad o ustanovení opatrovníkem a fyzická osoba, která jedná jménem této právnické osoby, předloží svůj občanský průkaz a doklad osvědčující oprávnění jednat za právnickou osobu.

Při vydání nového občanského průkazu

- se předkládá dosavadní občanský průkaz, doklad o změně nebo doklad potvrzující nový údaj (např. potvrzení o změně místa trvalého pobytu, diplom). Doporučujeme požádat 30 dnů před skončením platnosti dosavadního občanského průkazu. Pokud bude občanský průkaz při podání žádosti již neplatný, nelze jím prokazovat zapsané údaje a bude vyžadován rodný list, popř. další doklady.
- občan, který nemůže předložit dosavadní občanský průkaz, je povinen prokázat totožnost a předložit potvrzení o občanském průkazu vydané při ohlášení ztráty, odcizení nebo zničení dosavadního občanského průkazu,
- občan, jemuž byl vydán občanský průkaz bez strojově čitelných údajů bezprostředně po nabytí státního občanství, předkládá před vydáním nového občanského průkazu rodný list.